

Вишневецька О.М.

*д.е.н., професор, декан обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет*

Vyshnevska Olga

Mykolayiv National Agrarian University

Агеєнко Ю.С.

студентка,

Миколаївський національний аграрний університет

Ageenko Yulia

Mykolayiv National Agrarian University

Ананевич Н.П.

студентка,

Миколаївський національний аграрний університет

Ananevych Nataliia

Mykolayiv National Agrarian University

НАПРЯМИ Й ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

DIRECTIONS AND FEATURES OF COOPERATION WITH INTERNATIONAL ORGANIZATIONS

Анотація. У статті досліджено інтеграцію України у світовий економічний простір. Визначено роль міжнародних фінансових організацій у розвитку глобальної економіки, значення взаємовідносин України з міжнародними фінансовими організаціями. Проаналізовано основні програми кредитування на реалізацію проєктів у різних сферах та галузях національної економіки. Визначено ефективність та результативність співпраці, що надає членство у міжнародних організаціях із метою проведення інвестиційної діяльності. Розкрито наслідки співробітництва. Визначено основні напрями фінансування проєктів, поширення грантової діяльності. Обґрунтовано основні напрями вдосконалення співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями. Доведено, що співпраця з міжнародними організаціями є складовою частиною прояву глобалізаційних процесів у соціально-економічному середовищі держави.

Ключові слова: міжнародні фінансові організації, інвестиційна діяльність, національна економіка, співробітництво, інвестиційні можливості, державний борг, міжнародне кредитування, довіра.

Постановка проблеми. Сучасні глобалізаційні процеси сприяють відкритості національних економік, що активізує їхні зовнішньоекономічні відносини. Україна реалізує стратегію інтеграції у світовий економічний простір і провадить активну співпрацю із 68-ма міжнародними організаціями. Приєднання до міжнародної організації покладає на державу певні обов'язки. Формування співробітництва з фінансовими міжнародними організаціями відіграє важливу роль у регулюванні соціально-економічних процесів. Сьогодні в Україні міжнародні фінансові організації забезпечують організацію і рух значної частини світових інвестицій, що регулюють купівлю та продаж валюти для фінансування експорту та імпорту. Співпраця з такими інститутами дає можливість отримувати зовнішнє фінансування, покривати дефіцит платіжного балансу і бюджету, реалізовувати довгострокові інвестиційні проєкти, які відповідають стратегічним напрямом розвитку, тому питання взаємовідносин

України з міжнародними фінансовими організаціями є актуальним, а його дослідження має значний науковий і практичний інтерес.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність інтеграції України у світовий економічний простір, формування взаємовідносин із міжнародними фінансовими організаціями є безперечними. Дослідження інтеграційних процесів проводилися значною кількістю авторів, серед яких: О. Білорус, О. Власюк, В. Колосова, І. Іванова, Г. Терещенко, О. Ковтун, Г. Башнянин, В. Шевчук, Н. Галазюк, О. Зелінська, О. Урбан. Авторами досліджено особливості інтеграції України у світовий економічний простір. Т. Мельник досліджувала перспективи розвитку зовнішньоекономічного сектору; Н. Скоробогатова і Н. Балєва розглядали можливості вдосконалення механізму фінансового співробітництва між Україною та ЄС; А. Бохан та А. Цибуляк аналізували екологічний аспект співпраці України з міжнародними організаціями [1-3].

Отже, вчені розглядали певні аспекти зовнішньоекономічної діяльності України та її взаємовідносини з міжнародними організаціями, у тому числі й фінансовими. Дослідження цих учених підтверджують, що співпраця з міжнародними фінансовими організаціями впливає на інвестиційні можливості національної економіки країни, тому питання участі міжнародних фінансових організацій у забезпеченні фінансування інвестиційних проєктів в Україні як ефективного напрямку є актуальним і потребує подальших досліджень з огляду на вплив глобалізаційних процесів, посилення міжнародних взаємозв'язків та партнерства у зовнішньому середовищі.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Оцінка наукових тверджень свідчить про те, що окремі питання, пов'язані зі співпрацею України та міжнародними організаціями потребує поглиблення. Доцільно провести оцінку програм розвитку, можливості співпраці з метою активізації інвестиційної діяльності.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є обґрунтування напрямів забезпечення результативного співробітництва України з міжнародними організаціями та визначен-

ня перспектив подальшої співпраці для активізації інвестиційної діяльності, розвитку галузей та сфер національної економіки, поширення сфер грантової діяльності, партнерства. Методологічно дослідження ґрунтується на виявленні можливостей щодо розширення співпраці з міжнародними організаціями у напрямі підвищення темпів соціально-економічного розвитку.

Виклад основного матеріалу. Національна економіка зазнала розбалансування внаслідок кризових явищ, які спонукали до стагнації, нестабільного рівня золотовалютних резервів, погіршення балансу поточного рахунку, обмеження доступу до кредитних джерел. Співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями є одним зі стабілізаційних чинників розвитку національної економіки.

Серед зовнішніх фінансових джерел для України найбільш привабливими є такі міжнародні фінансові інституції, як Міжнародний валютний фонд (далі – МВФ) та Європейський банк реконструкції та розвитку (далі – ЄБРР), завдяки пільгам, порівняно низькій вартості запозичень, авторитетності їхніх оцінок і дій для інших потенційних кредиторів та інвесторів. Співпраця з такими міжнародними фінансовими інституціями розглядається світовою фінансовою спільнотою як довіра, підтвердження кредитоспроможності держави.

Україна стала членом МВФ у 1992 р. На початковому етапі Фонд консультував Україну стосовно створення законодавчої бази у фінансовій системі, управління інфляційними процесами та запровадження власної грошово-кредитної системи. Етапи співпраці сформовано авторами у табл. 1.

Протягом 2019–2020 рр. планові валютні виплати з відсотками для України становитимуть 17 млрд. дол. США. За період співпраці між Україною та МВФ було укладено 10 кредитних угод. За цими угодами Україна могла отримати майже 51,5 млрд. SDR (Special Drawing Rights), проте отримала менше половини – лише 21,9 млрд. SDR (понад 31,5 млрд. дол. США) [5].

Для періоду співробітництва України з МВФ характерним є збільшення кредитів

Етапи й напрями співпраці України з МВФ

Періоди	Напрями співпраці	Обсяги залучених коштів
1994–1995 рр.	Системна трансформаційна позика. В обмін на фінансування уряд зобов'язався здійснювати приватизацію, демонополізацію ринків, лібералізувати ціни та зовнішню торгівлю, а також стабілізувати курс національної валюти.	498,7 млн СПЗ (763,1 млн дол. США)
1995–1998 рр.	Трирічна програма Stand-by. Кошти призначалися для обслуговування зовнішнього боргу, фінансування дефіциту платіжного і торговельного балансів, у тому числі на закупівлю імпорту для багатьох сфер діяльності, включаючи паливно-енергетичний комплекс, сільське господарство тощо.	1,318,2 млн СПЗ (1,935 млн дол. США)
1998–2002 рр.	Механізм розширеного фінансування. Головна мета програми – макроекономічна стабілізація України і позитивна економічна динаміка, зростання реального ВВП.	1,193,0 млн СПЗ (1,591,0 млн дол. США)
2002–2008 рр.	Технічна та консультативна допомога в рамках річної програми «попереджувальний стенд-бай», яка надавала можливість отримати від МВФ зарезервованій кредит у сумі, еквівалентній 411,6 млн СПЗ (30% квоти України) у разі погіршення ситуації з платіжним балансом або валютними резервами країни.	Безкредитний період
2008–2010 рр.	Кредитний механізм Stand-by. Усі кошти надійшли до НБУ і були зараховані до золотовалютного резерву з метою використання їх для поліпшення стану платіжного балансу, підтримки обмінного курсу національної валюти та ліквідності банківського сектору.	11 млрд СПЗ (16,43 млрд дол. США), фактично 10,6 млрд дол. США
2010–2013 рр.	Кредитний механізм Stand-by. Кошти були в терміновому порядку зараховані до золотовалютних резервів НБУ.	10 млрд СПЗ (15,1 млрд дол. США)
2014–2015 рр.	Кредитний механізм Stand-by. Макроекономічні показники, закладені у програму, було відкореговано через кризові явища.	10,9 млрд СПЗ (16,5 млрд дол. США)
2015–2018 рр.	Програма розширеного фінансування. Чотирирічна програма передбачала фінансування заходів з економічної і фінансової стабілізації в Україні.	12 млрд СПЗ (17,5 млрд дол. США)
2018–2020 рр.	Нова програма Stand-by, за якою уряд може звернутися у період до весни 2020 р.	4 млрд дол. США

Джерело: узагальнено авторами за даними [4]

за відсутності чіткої стратегії з ефективного використання фінансових ресурсів. Співпраця з Європейським банком реконструкції та розвитку також спрямована на сприяння економічному розвитку, допомогу у модернізації виробничої бази, сприяння залученню інвестицій у виробництво, сферу послуг і фінансовий сектор, стимулювання проєктів, надання технічної допомоги у реалізації проєктів, сприяння формуванню ринку капіталів, сприяння вирішенню екологічних проблем [6]. ЄБРР здійснює проєктне фінансування шляхом інвестування коштів як у нові виробництва, так і у діючі компанії. Етапи співпраці України з ЄБРР сформовано авторами у табл. 2.

За фінансування проєктів ЄБРР було впроваджено у практичну діяльність проєкти вартістю від 120,0 до 450,0 млн. євро (рис. 1).

Співпраця зі Світовим банком включає соціальний, фінансовий сектори, енергетичну сферу, інфраструктуру та аграрний бізнес. Визначено, що у соціальному секторі було профінансовано проєкт «Удосконален-

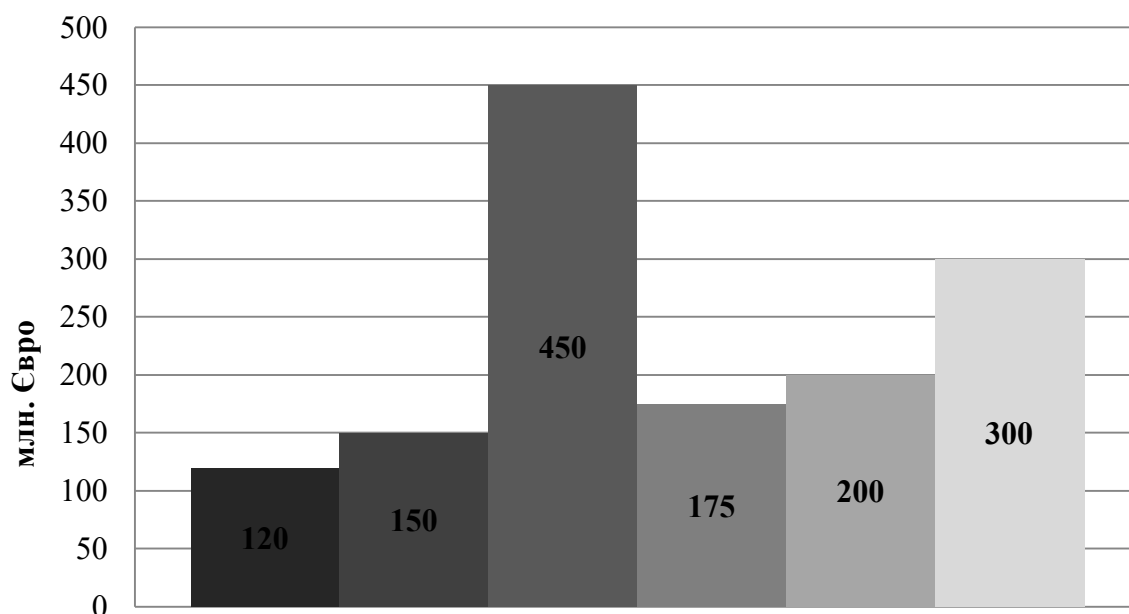
ня системи фінансової допомоги», загальна сума позики – 99,4 млн. дол. США, освоєно майже 90% коштів. У фінансовому секторі найбільшим є проєкт із розвитку експорту, вартість проєкту – 154,5 млн. дол. США, який повністю освоєно. В аграрному секторі на розвиток системи кадастру було виділено позику в розмірі 89,7 млн. дол. США, рівень освоєння – 74%.

За рахунок фінансування Світового банку в Україні реалізується 16 проєктів на загальну суму 2 895 млн. дол. та 15 млн. євро. Розподіл фінансування за проєктами є таким: реабілітаційна позика (500 млн. дол. США), інституційна позика (27 млн. дол. США), проєкт із розроблення насінництва (32 млн. дол. США), проєкт реабілітації гідроенергетики (114 млн. дол. США), експериментальний проєкт у вугільній галузі (16 млн. дол. США), проєкт розвитку підприємств (310 млн. дол. США), проєкт структурної перебудови вугільної галузі (300 млн. дол. США), проєкт «Морський старт» (100 млн. дол. США), проєкт структурної

Етапи й напрями співпраці України з ЄБРР

Періоди	Коротка характеристика стратегій
1992–1996	Перша стратегія. Фінансування проєктів у приватному секторі, сфері розвитку фінансового сектору і відновлення існуючої інфраструктури.
1997–1999	Друга стратегія. Перебудова енергетичного сектору.
2000–2001	Третя, четверта та п'ята стратегії суттєво розширювали пріоритети, ставлячи головні акценти на питаннях створення відповідного бізнес-клімату через посилення інституційних можливостей фінансового сектору та модернізації транспортної інфраструктури України.
2002–2004	
2005–2006	
2007–2010	Шоста стратегія. ЄБРР подвоїв свій портфель інвестицій в Україну (з 2 млрд євро на кінець 2007 р. до 4 млрд євро на кінець 2010 р).
2011–2014	Сьома стратегія. Встановила прямий зв'язок між реалізацією реформ в Україні та збільшенням фінансування проєктів. Також передбачала поглиблення співпраці з бізнес-групами в Україні та розвиток кадрового потенціалу.
2018–2023	Восьма стратегія спрямована на: сприяння приватизації державного сектору з метою підвищення конкурентоспроможності та ефективності управління; сприяння забезпеченню конкуренції та рівних умов діяльності у приватному секторі шляхом підтримки компаній, які впроваджують найкращу практику; посилення енергетичної безпеки, лібералізації ринку, диверсифікації та збільшення виробництва, а також підвищення енергоефективності; підвищення стійкості фінансової системи; поліпшення інтеграції шляхом сприяння торгівлі, розширення інфраструктурних зв'язків.

Джерело: узагальнено авторами за даними [6]

2007-2019 рр.

- 2007-2016 Впровадження проєктів у залізничну інфраструктуру
- 2009-2017 Впровадження проєкту на Рівненській АЕС
- 2011-2018 Впровадження проєкту "Європейські дороги"
- 2012-2016 Впровадження проєкту на Запорізькій АЕС
- 2012-2018 Впровадження проєкту у гідроенергетику
- 2013-2016 Впровадження проєкту з безпеки АЕС

Рис. 1. Проекти ЄБРР в Україні

Джерело: узагальнено авторами за даними [6]

перебудови сільського господарства приємств, II етап (300 млн. дол. США), проєкт розвитку під-ект розвитку експорту (60 млн. дол. США та

15 млн. марок), проект розвитку ринку електроенергії (317 млн. дол. США), проект підтримки соціального захисту (2,6 млн. дол. США), проект структурної перебудови фінансового сектору (300 млн. дол. США), проект реабілітації та розширення теплопостачання м. Києва (200 млн. дол. США.), розвиток системи казначейства (16,4 млн. дол. США) [7].

Основні проекти, які реалізовано МБРР в Україні, зазначено в табл. 3.

Співпраця з Міжнародною асоціацією розвитку включає отримання безпроцентних довгострокових кредитів у соціальній, муніципальній та освітній сферах. Такі кредити вважалися доцільними для оновлення та розширення міських комунікацій. Також значний інтерес був викликаний кредитуван-

ням модернізації енергетичних мереж, що є доцільним для більш ефективного використання енергетичних ресурсів. Ефективним є використання кредитних ресурсів із метою переоснащення комунального сектору більш сучасним й ефективним у використанні обладнанням. Актуальними є проекти з переоснащення водопровідної, каналізаційної систем, системи очищення води, що обґрунтовано тривалим строком використання комунікацій, які потребують заміни, а також невідповідністю якості водопровідної води міжнародним стандартам і нормам [6].

Фінансова організація, яка може бути залучена до процесу реалізації проектів, – Багатостороння агенція з гарантії інвестицій (Multilateral Investment Guarantee Agency – MIGA) заснована у 1988 р. Україна стала

Таблиця 3

Проекти МБРР в Україні

Назва проекту	Мета, основні завдання	Сума позики
Розвиток міської інфраструктури	Надання комунальним підприємствам допомоги з метою забезпечення населення якісними комунальними послугами.	140 млн дол. США
Розвиток міської інфраструктури-2	Надання комунальним підприємствам допомоги з метою якісного водопостачання та водовідведення, поводження з твердими побутовими відходами на 11 комунальних підприємствах.	350 млн дол. США
Поліпшення автомобільних доріг і безпеки руху	Приведення до європейського рівня транспортно-експлуатаційного стану автомобільної дороги М-03 Київ – Харків – Довжанський на ділянці від м. Бориспіль до м. Лубни та поліпшення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг загального користування на небезпечних ділянках і місцях концентрації ДТП.	400 млн дол. США
Проект поліпшення автомобільних доріг і безпеки руху-2	Приведення до європейського рівня транспортно-експлуатаційного стану автомобільної дороги М-03 Київ – Харків на ділянці від м. Лубни до м. Полтава – однієї з найважливіших магістральних доріг України, що співпадає з національним транспортним коридором Європа – Азія.	450 млн дол. США
Розвиток системи державної статистики для моніторингу соціально-економічних перетворень	Створення сталої національної системи статистики шляхом її комплексного і системного реформування для повнішого задоволення потреб органів державного управління та інших користувачів в об'єктивній статистичній інформації щодо соціально-економічного розвитку країни, її регіонів, галузей і секторів економіки.	42 млн дол. США
Передача електроенергії	Підвищення надійності постачання електроенергії за допомогою реабілітації передавальних станцій, оновлення мережі передачі електроенергії та збільшення інституційних можливостей оператора передавальної системи НЕК «Укренерго».	200 млн дол. США
Реабілітація гідроелектростанцій	Збільшення виробничих потужностей гідроенергетики, підвищення надійності й ефективності роботи гідроелектростанцій, поліпшення технічних параметрів їх функціонування, безпечної експлуатації їхніх гідротехнічних споруд.	166 млн дол. США
Другий проект розвитку експорту	Сприяння розвитку експорту недержавних підприємств України шляхом середньо- і довгострокового кредитування інвестиційних потреб експортоорієнтованих підприємств, поповнення їх оборотних коштів, надання доступу підприємствам до дешевших ресурсів шляхом ширшого використання нових банківських продуктів.	150 млн дол. США
Проект з енерго-ефективності	Кредитування заходів із поліпшення енергоефективності промислових і муніципальних підприємств.	200 млн дол. США

Джерело: узагальнено авторами за [8]

членом БАГІ у 1995 р. Основними цілями співпраці з MIGA є: сприяння збільшенню притоку інвестицій у країни, що розвиваються, через надання гарантій включно зі страхуванням некомерційних ризиків; здійснення досліджень, збір і поширення інформації з метою сприяння процесу інвестування; надання технічної допомоги країнам, проведення консультацій з інвестиційних питань. Станом на 2017 р. в Україні реалізувалося 18 проєктів, переважно у банківському секторі. Основними інвесторами виступають Німеччина, Австрія та Польща [9].

Залучення коштів із міжнародних джерел може відбуватися за участі Міжнародного центру з урегулювання інвестиційних спорів (International Center for Settlement of Investment Disputes – ICSID), який було засновано у 1966 р. Метою співпраці є сприяння притоку іноземних капіталів шляхом створення умов для врегулювання спорів між урядами й іноземними інвесторами.

Новий напрям співпраці України з міжнародними партнерами – участь у грантових проєктах. Грантова діяльність спрямована на реалізацію проєктів у різних сферах діяльності. Поширення й упровадження соціальних проєктів спонукатиме до розвитку територій, підвищення рівня життя населення. Грантова діяльність передбачає ство-

рення умов щодо залучення та ефективного використання ресурсів із метою стійкого економічного зростання та підвищення якості життя громадян. Найбільшим донором є уряд США, у реалізації знаходиться 223 проєкти на загальну суму 2,9 млрд. дол. США. Найбільший проєкт розпочато у 2018 р. – «Нове обличчя кордону-2». Проєкт передбачає поглиблення реформ у Державній прикордонній службі України (поліпшення діяльності пунктів пропуску, впровадження якісного відбору персоналу у поєднанні з дієвими заходами з підвищення суспільної довіри) [10].

Динаміку залучення коштів за грантовими проєктами представлено на рис. 2.

Протягом 2019 р. реалізовано 48 грантових проєктів. Грантова діяльність орієнтована на можливості залучення коштів за потребою окремих галузей, сфер діяльності й територій, громад. Широкого поширення в Україні набув спільний грантовий проєкт ПРООН/ЄС «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». Подібна співпраця з міжнародними організаціями дала змогу реалізувати грантові проєкти, які сприяли соціально-економічному розвитку територій, вирішенню значної кількості суспільних питань громад (водопостачання, енергозбереження, створення кооперативів тощо).

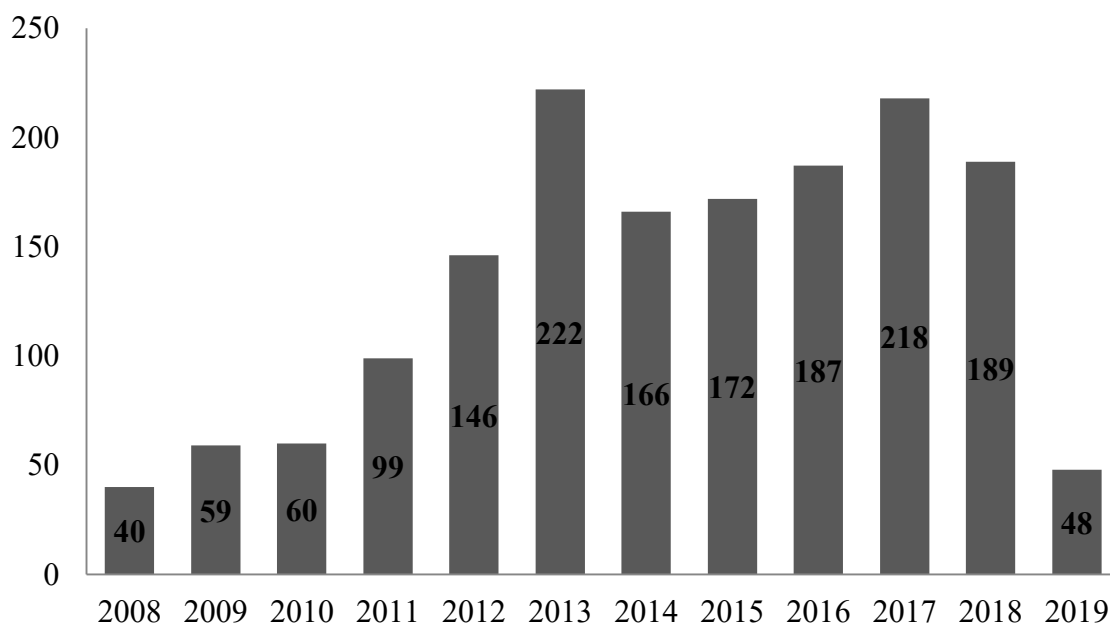

Рис. 2. Динаміка кількості грантових проєктів, упроваджених в економіку України

Джерело: узагальнено авторами за даними [10]

Співпраця з міжнародними організаціями, у тому числі у реалізації грантових проєктів, дає змогу отримувати можливості у розвитку й забезпечує потреби, які були обмежені відсутністю джерел фінансування.

Перспективи подальшого розвитку галузей і сфер діяльності національної економіки мають тісний зв'язок із діяльністю міжнародних організацій, які надають можливість залучати кредитні й грантові ресурси з метою фінансового забезпечення локальних, галузевих, регіональних, загальнодержавних програм.

Серед міжнародних фінансових організацій основними кредиторами України залишаються Міжнародний валютний фонд, Міжнародний банк реконструкції та розвитку, які входять до групи Світового банку. Позики Світового банку для України є найбільш вигідними, ніж позики з інших джерел, оскільки умови надання кредитів є сприятливішими. За класифікацією Світового банку Україна належить до III категорії країн (рівень доходів нижче середнього), тому термін погашення кредитів продовжується до 20 років із пільговим періодом п'ять років. Відсотки за кредитом сплачуються за плаваючою ставкою і становлять близько 6,5% річних [11; 12].

Умови подальшого отримання кредитних ресурсів від Групи Світового банку залежать від рівня довіри й відповідальності за освоєння коштів. Саме тому подібна співпраця повинна реалізовуватися на партнерських засадах, які дадуть змогу ефективніше залучати ресурси й забезпечувати соціально-економічний розвиток України та її регіонів.

Висновки і пропозиції. Отже, діяльність МФО набула вагомого значення для всіх країн, що розвиваються. Міжнародна співпраця з Групою Світового банку сприяє стабілізації розвитку держави. Спостерігається позитивна динаміка виділення коштів МФО під проєкти у державному секторі економіки з метою стабілізації національної економіки, забезпечення соціально-економічного зростання, зміцнення фінансового сектору, активізації інвестиційного процесу, розвитку бізнесу. Для активізації співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями

необхідно розробляти проєкти з ефективним спрямуванням коштів і контролем над їх використанням. Джерелом фінансування може бути участь у грантах, які розробляються й реалізуються у соціальній, економічній та екологічній сферах. Грантова діяльність може бути пов'язана з окремими сферами й галузями, територіями і громадами, що доводить досвід процесу децентралізації, а також ефективна реалізація грантового проєкту ПРООН/ЄС «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

Удосконалення міжнародної співпраці повинно здійснюватися на умовах партнерства, що дасть змогу забезпечити можливість розширення сфер і галузей інвестування. Саме партнерство спонукає до підвищення рівня довіри й результативності співпраці. Принципи партнерства повинні включати виконання зобов'язань, високий рівень довіри, ефективність державного управління, толерантність. Практична реалізація принципів партнерства потребує дієвої взаємодії між учасниками з метою упередження можливих ризиків, конфліктів інтересів.

Суттєвою альтернативою кредитуванню від Групи Світового банку є залучення грантових ресурсів, які можуть бути ефективно освоєні в освітніх, виробничих, екологічних проєктах. Значна кількість нагальних потреб у галузях і сферах національної економіки України, на окремих територіях була обмежена саме відсутністю або недостатністю фінансових ресурсів. Саме тому результативність співробітництва України з міжнародними організаціями та перспективи подальшої співпраці повинні бути зорієнтовані на розширення можливостей освоєння грантових ресурсів. Залучення й ефективне освоєння грантових ресурсів дасть змогу активізувати розвиток галузей і сфер діяльності національної економіки, підвищити рівень інвестиційної привабливості й забезпечити соціально-економічний розвиток територій. Принципи співпраці також повинні включати виконання зобов'язань, високий рівень довіри, ефективність прийняття рішень, відповідальність за освоєні грантові кошти, а також можливості співфінансування проєктів, у тому числі за участі громад.

В умовах глобального світу співпраця з міжнародними організаціями, у тому числі фінансовими, буде розширювати свої межі й можливості у залученні капіталу. Створення відповідного інвестиційного клімату та іміджу на різних рівнях управління сприятиме залученню коштів на більш сприятливих умовах і забезпечить можливості щодо подальшої довгострокової співпраці з метою розвитку галузей і сфер діяльності національної економіки, окремих територій, реалізації локальних проєктів із залученням грантових ресурсів.

Література:

1. Колосова В.П. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями: сучасний стан та перспективи розширення. *Фінанси України*. 2014. № 11. С. 33–47.
2. Кожухова Т.В. Фінансування Світовим банком проєктів розвитку в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. С. 17–20.
3. Терещенко Г.М. Залучення потенціалу інститутів спільного інвестування для забезпечення інноваційного розвитку економіки. *Фінанси України*. 2012. № 9. С. 105–115.
4. Міжнародне співробітництво. МВФ. URL : <http://www.minfin.gov.ua/news/mizhnarodne-spivrobitnictvo/mvf> (дата звернення: 10.10.2019).
5. Вербицька І.І. Моніторинг співпраці України з Міжнародним валютним фондом. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 16. URL : <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/8.pdf> (дата звернення: 20.10.2019).
6. Чубик А.В. Українська призма: співпраця України з міжнародними організаціями / Friedrich Ebert Stiftung. 2014. Червень. 76 с. URL : http://www.fes.kiev.ua/new/wb/media/publikationen/prizma_ukr_int_2014.pdf (дата звернення: 24.10.2019).
7. Офіційний сайт Світового банку. URL : <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 28.10.2019).
8. Богацька Н.М. Аналіз залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України. *Економіка та суспільство*. 2017. Вип. 10. С. 28–31. URL : http://www.economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/6.pdf (дата звернення: 29.10.2019).
9. Участь України у міжнародних організаціях. URL : <http://www.mfa.gov.ua/> (дата звернення: 01.11.2019).
10. Офіційний портал координації міжнародної допомоги України. URL : <http://proaid.gov.ua/uk/pages/1> (дата звернення: 04.11.2019).
11. Венцковський Д.Ю. Сучасний стан і напрями підвищення результативності співробітництва України з міжнародними фінансовими організаціями. *Фінанси України*. 2012. № 5. С. 14–26.
12. Іванов С.М. Підвищення ефективності реалізації в Україні проєктів міжнародних фінансових організацій. *Економіка і організація управління*. 2016. № 4. С. 179–191.

References:

1. Kolosova V.P. (2014) Spivrobitnyctvo Ukrainy z mizhnarodnyimi finansovymy orghanizacijamy: suchasnyj stan ta perspektyvy rozshyrennja [Ukraine's cooperation with international financial institutions: current state and prospects for expansion]. *Finansy Ukrainy*, vol. 11, pp. 33–47.
2. Kozhukhova T.V. (2016) Finansuvannja Svitovym bankom proektiv rozvytku v Ukraini [Funding by the World Bank for development projects in Ukraine]. *Naukovyj visnyk Mizhnarodnoho ghumanitarnogo universytetu*, vol. 15, pp. 17–20.
3. Tereshhenko Gh.M. (2012) Zaluchennja potencialu instytutiv spiljnogho investuvannja dlja zabezpechennja innovacijnogho rozvytku ekonomiky [Attracting the potential of joint investment institutions to ensure innovative economic development]. *Finansy Ukrainy*, vol. 9, pp. 105–115.
4. Mizhnarodne spivrobitnyctvo MVF. (electronic website). Available at: <http://www.minfin.gov.ua/news/mizhnarodne-spivrobitnictvo/mvf> (accessed 10 October 2019).
5. Verbycjka I.I. (2017) Monitoryng spivpraci Ukrainy z Mizhnarodnym valjutnym fondom. *Ghlobaljni ta nacionaljni problemy ekonomiky* [Monitoring of cooperation of Ukraine with the international monetary fund]. *Ghlobaljni ta nacionaljni problemy ekonomiky* [Global and national problems of economy] (electronic journal), vol. 16, pp. 33–37. Available at: <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/8.pdf> (accessed 20 October 2019).
6. Andrij Chubyk (2014) Ukrainjsjka pryzma: spivpracija Ukrainy z mizhnarodnyimi orghanizacijamy [Ukrainian prism: cooperation of Ukraine with international organizations]. *Friedrich Ebert Stiftung* (electronic journal) Available at: http://www.fes.kiev.ua/new/wb/media/publikationen/prizma_ukr_int_2014.pdf (accessed 24 October 2019).
7. Oficijnyj sajt Svitovogho banku (electronic website). Available at: <http://www.minfin.gov.ua> (accessed 28 October 2019).
8. Boghacjka N.M. (2017) Analiz zaluchennja prjamykh inozemnykh investycij v ekonomiku Ukrainy [Analysis of FDI Attraction into the economy of Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo* (electronic journal), vol. 10, pp. 28–31. Available at: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/6.pdf (accessed 29 October 2019).
9. Uchastj Ukrainy u mizhnarodnykh orghanizacijakh (electronic website). Available at: <http://www.mfa.gov.ua/> (accessed 1 November 2019).
10. Oficijnyj portal koordynaciji mizhnarodnoji dopomoghy Ukrainy (electronic website). Available at: <http://proaid.gov.ua/uk/pages/1> (accessed 4 November 2019).
11. Venckovskij D.Ju. (2012) Suchasnyj stan i naprjamy pidvyshennja rezul'tatyvnosti spivrobitnyctva Ukrainy z mizhnarodnyimi finansovymy orghanizacijamy [The current state and directions of increasing the effectiveness of Ukraine's cooperation with international financial organizations]. *Finansy Ukrainy*, vol. 5, pp. 14–26.
12. Ivanov S.M. (2016) Pidvyshennja efektyvnosti realizaciji v Ukraini proektiv mizhnarodnykh finansovykh orghanizacij [Increasing the efficiency of implementation of projects of international financial organizations in Ukraine]. *Ekonomika i orghanizacija upravlinnja*, vol. 4, pp. 179–191.

Аннотация. В статье исследована интеграция Украины в мировое экономическое пространство. Определена роль международных финансовых организаций в развитии глобальной экономики. Отмечено значение взаимоотношений Украины с международными финансовыми организациями. Проанализированы основные программы кредитования на реализацию проектов в различных сферах и отраслях национальной экономики. Определены эффективность и результативность сотрудничества, что предоставляет членство в международных организациях, с целью проведения инвестиционной деятельности. Раскрыты последствия сотрудничества. Определены основные направления финансирования проектов и грантовой деятельности. Обоснованы основные направления по совершенствованию сотрудничества с международными финансовыми организациями. Доказано, что сотрудничество с международными организациями является составляющей проявления глобализационных процессов в социально-экономической среде государства.

Ключевые слова: международные финансовые организации, инвестиционная деятельность, национальная экономика, сотрудничество, инвестиционные возможности, государственный долг, международное кредитование, доверие.

Summary. The article deals with Ukraine's integration into the world economic space. Joining an international organization places some obligations on the state. The purpose of the article is to substantiate the directions of ensuring effective cooperation of Ukraine with international organizations and determine the prospects of further cooperation with the aim of intensifying investment activity, development of branches and spheres of the national economy, expansion of areas of grant activity, partnership. The methodological research is based on the identification of opportunities to expand cooperation with international organizations in order to increase the rate of socio-economic development. The role of international financial organizations in the development of the global economy has been defined. The importance of Ukraine's relations with international financial organizations is determined. The main lending programs for the implementation of projects in various spheres and sectors of the national economy are analyzed. Efficiency and effectiveness of cooperation provided by membership of international organizations for the purpose of investment activity are conditioned. The consequences of cooperation are revealed. The basic directions of financing of projects, distribution of grant activity are defined which is based on the principle of partnership and requires effective interaction between participants to prevent its potential risks, conflicts of interest. The basic directions for improvement of cooperation with international financial organizations are substantiated. It is proved that cooperation with international organizations is a component of the manifestation of globalization processes in the socio-economic environment of the country. A new direction of cooperation with international partners is participation in grant projects. Grant activity is aimed at the implementation of projects in various fields of activity, including social. The dissemination and implementation of social projects will stimulate the development of territories and increase the standard of living of the population.

Keywords: international financial organizations, investment activity, national economy, cooperation, investment opportunities, public debt, international lending, trust.